DE

VSV ANTISTROPHICORVM

IN GRAECORVM TRAGOEDIIS

DISSERTATIO

QVA

CANDIDATOS MAGISTERII

AD

SOLEMNIA EXAMINA

INVITAT

GODOFREDVS HERMANNVS
ORDINIS PHILOSOPHORVM
H. T.
PROCANCELLARIVS

1810

Sunt quidam in veterum ſcriptis loci, quorum interpretatio magnam ex ea re difficultatem habet, quod incertum eſt, ſummatimne ſcriptor ac generatim, an diſtincte distributeque loquutus ſit. Cuiusmodi in locis, niſi aliunde verum erui poteſt, nihil reliquum eſt interpreti, quam ut videat quaeratque, quibus hominibus, quo conſilio, qua cura ſcripta ſint ea, de quorum ſenſu iniecta eſt dubitatio. Huius generis memorabile exemplum exſtat in his, quae Ariſtoteles de iis, quae in Graecorum tragoediis τὰ ἀπὸ σκηνῆς vocabantur, tradidit. Is in Probl. XIX. 15. ſic ſcribit: *διὰ τί οἱ μὲν νόμοι οὐκ ἐν ἀντιστρόφοις ἐποιοῦντο, αἱ δὲ ἄλλαι ᾠδαὶ αἱ χορικαί; ἢ ὅτι οἱ μὲν νόμοι ἀγωνιστῶν ἦσαν, ὧν ἤδη μιμεῖσθαι δυναμένων καὶ διατείνεσθαι, ἡ ᾠδὴ ἐγένετο μακρὰ καὶ πολυειδής. καθάπερ οὖν καὶ τὰ ῥήματα, καὶ τὰ μέλη τῇ μιμήσει ἠκολούθει, ἀεὶ ἕτερα γινόμενα. μᾶλλον γὰρ τῷ μέλει ἀνάγκη μιμεῖσθαι, ἢ τοῖς ῥήμασι. δι' ὃ καὶ οἱ διθύραμβοι, ἐπειδὴ μιμητικοὶ ἐγένοντο, οὐκ ἔτι ἔχουσιν ἀντιστρόφους· πρότερον δὲ εἶχον. αἴτιον δὲ ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ ἐλεύθεροι ἐχόρευον αὐτοί. πολλοὺς οὖν ἀγωνιστικῶς ᾄδειν χαλεπὸν ἦν, ὥστε ἐναρμόνια μᾶλλον μέλη ἐνῇδον. μεταβάλλειν γὰρ πολλὰς μεταβολὰς τῷ ἑνὶ ῥᾷον, ἢ τοῖς πολλοῖς· καὶ τῷ ἀγωνιστῇ, ἢ τοῖς τὸ ἦθος φυλάττουσι. δι' ὃ ἁπλούστερα ἐποιοῦντο αὐτοῖς τὰ μέλη· ἡ δὲ ἀντίστροφος ἁπλοῦν. ἀριθμὸς γάρ ἐστι, καὶ τῷ ἑνὶ* (ſic legendum) *μετρεῖται. τὸ δ' αὐτὸ αἴτιον καὶ διότι τὰ μὲν ἀπὸ σκηνῆς οὐκ ἀντίστροφα, τὰ δὲ τοῦ χοροῦ ἀντίστροφα. ὁ μὲν γὰρ ὑποκριτὴς, ἀγωνιστής. ὁ δὲ χορὸς ἧττον μιμεῖται.* Et 48. *διὰ τί οἱ ἐν τραγῳδίᾳ χοροὶ οὔθ' ὑποδωριστὶ οὔθ ὑποφρυγιστὶ ᾄδουσιν; ἢ ὅτι μέλος ἥκιστα ἔχουσιν αὗται αἱ ἁρμονίαι, οὗ δεῖ μάλιστα τῷ χορῷ· ἦθος δὲ ἡ μὲν ὑποφρυγιστὶ πρακτικόν· διὸ καὶ ἔν τε τῷ Γηρυόνῃ ἡ ἔξοδος καὶ ἡ ἐξόπλισις ἐν ταύτῃ πεποίηται· ἡ δὲ ὑποδωριστὶ μεγαλοπρεπὲς καὶ στάσιμον· διὸ καὶ κιθαρῳδικωτάτη ἐστὶ τῶν ἁρμονιῶν· ταῦτα δ' ἄμφω χορῷ μὲν ἀνάρμοστα,*

τοῖς δὲ ἀπὸ σκηνῆς οἰκειότερα· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἡρώων μιμηταί· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν ἀρχαίων μόνοι ἦσαν ἥρωες· οἱ δὲ λαοὶ, ἄνθρωποι· ὧν ἐςὶν ὁ χορός, διὸ καὶ ἁρμόζει αὐτῷ τὸ γοερὸν καὶ ἡσύχιον ἦθος καὶ μέλος· ἀνθρωπικὰ γάρ. ταῦτα δ᾽ ἔχȣσιν αἱ ἄλλαι ἁρμονίαι· ἥκιςα δὲ αὐτῶν ἡ ὑποφρυγιςί· ἐνθȣσιαςικὴ γὰρ καὶ βακχική . . . . . κατὰ μὲν ȣ̂ν ταύτην πάσχομέν τι· παθητικοὶ γὰρ οἱ ἀσθενεῖς μᾶλλον τῶν δυνατῶν εἰσί· δι᾽ ὃ καὶ αὕτη ἁρμόττει τοῖς χοροῖς. κατὰ δὲ τὴν ὑποδωριςὶ καὶ ὑποφρυγιςὶ πράττομεν· ὃ ȣ̓κ οἰκεῖόν ἐςι χορῷ· ἔςι γὰρ ὁ χορὸς κηδευτὴς ἄπρακτος· εὔνοιαν γὰρ μόνον παρέχεται οἷς πάρεςι. Apparet ſic loqui Ariſtotelem, tamquam ſi haec, quae ἀπὸ σκηνῆς vocantur, numquam, chori autem carmina ſemper antiſtrophica fuerint. At neutrum verum eſſe, ipſae Graecorum tragoediae docent, in quibus chori quidem carmina etſi pleraque in antiſtrophas deſcripta ſunt, at quaedam tamen non ſunt antiſtrophica; in hiſtrionum autem de ſcena canticis numeri deſtituti antiſtropharum aequalitate pene rarius, quam antiſtrophae, inveniuntur. Hanc igitur repugnantiam, quum nec tragicorum exempla removeri, neque Ariſtoteles ignorantiae inſimulari poſſit, apertum eſt non poſſe aliter componi, quam ſi hunc negligentius loquutum exiſtimemus. Id ipſum vero ut ſtatuamus, ipſe ille problematum liber admonet, qui ea contineat, quae Ariſtoteles non in aliorum, ſed in ſuum uſum, neque explicate, ſed conciſe, ut quae alibi fuſius tractaturus eſſet, litteris mandavit. In quam rem luculentiſſimum documentum haec ipſa de choris et hiſtrionum canticis quaeſtio praebet in problemate 30. quod etiam cum perverſitate orationis conciſum eſt. Sic enim ſcribit: διὰ τί ȣ̓́τε ὑποδωριςὶ ȣ̓́τε ὑποφρυγιςὶ ȣ̓κ ἔςιν ἐν τραγῳδίᾳ χορικόν; ἢ ὅτι ȣ̓κ ἔχει ἀντίςροφον, ἀλλ᾽ ἀπὸ σκηνῆς· μιμητικὴ γάρ. Quae quum ita ſint, non videtur dubitandum eſſe, quin de choris, quae plerumqne fierent, de hiſtrionum canticis autem, quae horum pene propria eſſent, commemoraverit.

Sed operae pretium eſt, praeſtantiſſimi ſcriptoris adnotationes accuratius conſiderare, ſi forte ad illud aliquid conferant, ut ubi locus ſit antiſtrophicis, ubi non ſit, intelligatur. Aliter enim verendum foret, ne criticorum quo quis circumſpectior ac timidior eſt, antiſtrophica, ſaepiſſime librariorum aberrationibus obſcu-

obſcurata, reſtituere propter Ariſtotelis teſtimonium formidaturus eſſet; quo quis autem animoſior atque audacior, frequentem uſum antiſtrophicorum praetexens, ideoque conſtare ſibi tragicos debere opinatus, etiam haec, quae non ſunt antiſtrophica, violentius in reſponſionis proportionem coacturus. Et in hanc quidem partem nunc a quibusdam peccari videmus: in alteram antehac magis peccabatur, et ſaepe a praeſtantisſimis criticis, ut ab noviſſimo editore Euripidis, R. Porſono, qui quum aliis in locis aperta non vidit antiſtrophica, tum in Oreſte v. 1346 — 1359. quibus reſpondent v. 1551 — 1564. et in Phoeniſſis ubi quum parum caute v. 682. 683. ordinem verborum mutaverit, ſi id paullo poſt faciendum animadvertiſſet, manifeſta deprehendiſſet antiſtrophica. Nam ſtropha ſunt v. 687 — 693. inde antiſtropha. Sed verſus 688. poſt v. 689. collocandus, ſcriptura in hunc modum correcta: Καί σὲ τὸν προμάτορός Ποτ' Ἔπαφον, Διὸς γένεθλον, Ἰοῦς ἔκγονον: quae correctio egregie firmatur lectionibus duorum codd. Flor. quorum alter Ἰοῦς τ' ἔκγονον, alter ποτ' Ἔπαφον ἔκγονον habet. Harum lectionum notitiam debeo Auguſto Matthiae, viro celeberrimo, qui qua eſt comitate, rogatus a me, lectiones in locis quibusdam Euripidis, quos ei indicaveram, (indicaveram autem plerosque eorum, de quibus in hoc libello disputabitur) e cod. Guelf. et Flor. iis, quorum enumeratio facta eſt in Lipſienſis editionis vol. III. p. X. ſeq. mecum communicavit. Horum ille codicum collationes, Weigelii ſumptibus factas, praeclarum habet novae Euripidis editioni, quam parat, praeſidium. Id quod vel ex his ſpeciminibus, quorum in hac diſſertatione mentio fiet, aeſtimari poterit. V. 690. ſ. ſcribe ἐκάλεσ', ἐκάλεσ' ἰὼ βαρβάρῳ βοᾷ, Ἰὼ βαρβάροισι (ſic unus Flor.) σὺν vel βαρβάροισιν ἐν λιταῖς: et v. 695. καί σὺ, φίλα; v. 699. autem reſtitue augmentum temere a Porſono deletum, et ſcribe, πέμπε πυρφόρους θεάς, ἄμυνε τᾷδε γᾷ.

Sed redeo ad Ariſtotelem. Quod ſi ſummam eorum, quae hic adnotavit, comprehendimus, hanc eius ſententiam eſſe patet, quae actuoſiora ſint, carere antiſtrophis; quae autem tranquilliora et magis compoſita, habere antiſtrophas. Haec quidem ut in univerſum pro veris habeamus, ipſa rei natura ſuadet: ſunt

tamen

tamen, quae regulam iſtam non uno modo reſtringant. In quo genere quae equidem obſervavi, nunc expromam, quo et ipſe, ſi poſſim, aliquid lucis huic quaeſtioni afferam, et alios, ut idem facere ſtudeant, excitem.

Ac primum etiam chori carmina, raro tamen, inveniuntur, quae antiſtrophis careant. Illuſtre exemplum, et quod eximie confirmet Ariſtotelis ſententiam, apud Sophoclem exſtat in Trachiniis a v. 205. Veriſſime enim ſcholiaſtes: τὸ μελιδάριον οὐκ ἔστι στάσιμον, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ὀρχοῦνται. Nam ſtaſima antiſtrophicis ſcripta ſunt omnia: hoc vero carmen, ut quod actuoſius ſit, choro ob inſtantem Herculis reditum ad exſultantem laetitiam excitato, recte caret antiſtrophis. Praeterea, quod de omnibus huiusmodi carminibus dictum volo, haec non ab univerſo choro omnia, ſed a diverſis chori partibus cani videntur: quae ipſa res plus habet motus et actionis. Alia, ſed non plane tamen diſſimilis ratio eſt, quum carmen choricum propterea non eſt antiſtrophicum, quia pro epodo vel proodo vel meſodo haberi poteſt. Sic in Prometheo, quae chorus a v. 688. canit, videntur epodus eſſe, quae ad praegreſſa cum proodo antiſtrophica ſpectet.

Magis implicita ratio eſt illorum, quae hiſtriones de ſcena canunt. Atque ad antiſtrophicorum uſum nihil videtur intereſſe, utrum unus hiſtrio, an plures alternis, an unus pluresve cum choro per vices ſtrophas recitent: illud tantum ſpectatur, ut, ſi maior quidam motus exprimendus eſt, id nunc per antiſtrophica fiat, ordine ſtropharum artificioſius, ſed non ſine lege tamen, inſtructo; nunc per ἀνομοιόστροφα, ſed ita, ut ſingulae ſtrophae modo unius numeri perpetuitate decurrant, modo e variis, ſed notis et uſitatis metris compoſitae ſint, modo ſimilitudinem quamdam vel numerorum vel catalexeos habeant. Quod cur ita inſtituerint tragici, intelligi poteſt ex eo, quod ſcribit Ariſtoteles, quae non ſint antiſtrophica, difficilius quam antiſtrophica diſci. In ea ratione enim, qua ἀνομοιόστροφα dixi comparata eſſe, ſatis manifeſtum eſt ſtudium minuendae iſtius difficultatis. Denique vero interdum, duabus, quas iudicavi, formis in unam coniunctis, ἀνομοιόστροφα miſcuerunt antiſtrophicis. De his tribus

bus formis quo certius conſtet, ſingularum exempla quaedam afferam, eaque talia, quorum ratio nondum ab aliis explanata eſt. Brevitatis cauſſa vero non ipſa adſcribam carmina, ſed indicabo tantum, ex quibus ſtrophis conſtent, et quomodo, quae corrupta ſunt, emendanda videantur. Depromam autem exempla iſta ex Euripide, ex quo illa certe, in quibus ἀνομοιόστροφα ſunt, ſolo afferri poſſunt. Horum enim uſum in hiſtrionum quidem canticis antiquior tragoedia, i. e. usque ad Olymp. LXXXIX. ſi certa capi ex ſuperſtitibus fabulis coniectura poteſt, videtur ignoraſſe.

Igitur ut ab his ordiar, quae antiſtrophica ſunt, in univerſum tenendum eſt, horum uſum in Graeca tragoedia tam late patere, ut eorum inveſtigandorum quamvis moleſtum laborem nullo in carmine defugere criticus poſſit. Nam et pleraque tamen diſtincta ſunt antiſtrophis, et ſaepe reſponſionum veſtigia adeo vel obſcura ſunt, vel ſcripturae vitiis oblitterata, ut etiam diligentiſſimam attentionem eludant. Idque tanto ſolet facilius accidere, quod ſaepe aut ordo ſtropharum valde implicitus eſt, aut numeri in magna ſimilitudine nimium diſſimiles videntur, aut fines non ſunt orationis terminationibus ſatis discreti. Hoc, quod poſtremum commemoravi, praecipue in brevioribus ſtrophis fieri videmus, cuius generis duo ſunt in Hecuba exempla. Nam quae in ea fabula Polymeſtor a v. 1047. et 1079. ed. Porſ. quam in his ubique ſequar, canit, vix dubitari poteſt quin ſint antiſtrophica. Ac priorem quidem locum ſic in ſtrophas ſuas deſcribendum puto. V. 1047. proodus eſt. V. 1048. ſtropha α'. V. 1049. 1050. quorum poſterior e dochmio et Cretico conſtat, ſtropha β'. V. 1051 — 1054. ſtropha γ', in qua ποίαν, ἢ τάνδ', ἢ ταύταν ſcribendum, niſi pro ταύταν malis κείναν, quod ſcholiaſtes videtur habuiſſe. Deinde vocabulum Ἰλιάδας, quod, quocumque modo metra deſcribas, numerum turbat, ut interpretationem, delendum puto. Mox, ut a me editum eſt, τάλαιναι κόραι, τάλαιναι Φρυγῶν legendum. V. 1055. ubi e veſtigiis lectionis Aldinae ἰὼ ἰώ, ὦ κατάρατοι reponi debet, et v. 1056. ſyſtema ſunt anapaeſticum, quod littera Δ notabo. V. 1057 — 1059.

1059. stropha ε', cuius secundus versus interiit. V. 1060. 1061. iterum systema Δ, in quo σίγα ex Aldina geminandum. V. 1062 — 1065. in quo ὦ τάλας scribendum, antistropha γ', versibus ad modum strophae dispositis. V. 1066. 1067. tertium systema Δ. V. 1068. 1069. antistropha β', e tribus dochmiis et Cretico, sic scribenda: σφακτὰν κυσί τε φοινίαν δαῖτ', ἀνήμερόν τ' ὀρείαν ἐκβολάν. Οὐρείαν habent Ald. et aliqui codd. V. 1070. ubi scribe, ut a me editum est, πᾷ στῶ; πᾷ βῶ; πᾷ κάμψω, quam emendationem confirmavit codex Paris. G. apud Porsonum, antistropha α'. V. 1071 — 1075. antistropha ε', in qua ναῦς, quod interpretis est, delendum, et πείσμασι scribendum est, versibus ad strophae exemplum descriptis. Vniversi carminis haec conformatio est, ut primariae sint strophae γ', ε', γ', ε', ab se invicem systemate Δ discretae: γ'. Δ. ε'. Δ. γ'. Δ. ε'. Simili modo idem versus ter positus in Herc. fur. 1175. 1177. 1179. meae ed. et quinque heroici in Soph. Trach. 1009. 1018. 1030. Istis vero strophis accedunt strophae α', β', β', α', ita quidem, ut, α', β', ante primam illarum, β', α' ante ultimam collocatae sint: προῳδ. α'. β'. γ'. Δ. ε'. Δ. γ'. Δ. β'. α'. ε'. Quarum si duo paria, quae litteris γ', γ', ε', ε', notata sunt, curvatis in dimidiatum circulum lineis, ut in praefatione ad Herculem furentem monstravi, aliquis coniunxerit, lex et ratio ordinis clare perspicietur.

Alter locus, quod etiam Seidlerus intellexit, ita describendus est. V. 1079 — 1081 stropha α' e dochmio, Cretico, et duobus dochmiis V. 1082. in quo utrumque ἰὼ in ὢ mutandum, stropha β'. V. 1083. 1084. stropha γ', ex tribus versibus, Βοάν, βοὰν αὐτῶ, Βοάν· ἰὼ ἴτ', ὢ ἴτε, Μόλετε πρὸς θεῶν. V. 1085. mesodus. V. 1086 — 1088. antistropha γ', deleto altero δεινά, nisi quis malit in stropha ante μόλετε repeti ἴτ' ἴτε. V. 1090. qui ante v. 1089. collocandus est, antistropha β'. V. 1089. 1091 — 1092. antistropha α', quae deleto εἰς verbis ὑψιπετὲς μέλαθρον finitur. Inde epodus est, e dactylicis numeris ab ultima verbi ἀφίησιν syllaba in dochmios deflectens. Forma carminis simplex est: α'. β'. γ'. μεσῳδ. γ'. β'. α'. ἐπῳδ.

Simi-

Simillima ratione conformatum est aliud carmen, quod in eadem fabula a. v. 684. sed aliquot vitiis contaminatum legitur. Et primo quidem nullae sunt hic chori partes, cui quae tribuuntur, ancillae verba sunt. Quin versus 707. in septem codd. Flor. ancillae est. Versus 684 — 687 proodus sunt. Eam duo sequuntur trimetri, prior ancillae, alter Hecubae, quam stropham ά numeramus. V. 690 — 692. sunt stropha β΄, e dimetro dochmiaco et trochaeis in dochmium desinentibus, in quo dele μ΄. V. 693 pro stropha γ΄ est. Hunc excipit stropha δ΄ v. 694 — 696. in qua Seidlerus, qui responsiones stropharum β΄ et δ΄ detexit, ὦ τέκνον, ὦ τέκνον scribendum, et verba τίνι μόρῳ θνήσκεις, ut e Bacchis v. 1041. illata, delenda censebat. Hoc postremum mihi quidem parum probabile videtur, potiusque in antistrophae initio ἰώ μοι, ἰὼ excidisse putem; nisi quis versiculum αἶ αἶ κακῶν, quem quidam libri post v. 692. habent, istuc transferre malit. Ita aut in stropha semel ἰὼ τέκνον, aut in antistropha αἶ αἶ αἶ αἶ κακῶν, vel αἶ αἶ ἰὼ κακῶν scribi poterit. Versus 697 — 699. stropha sunt έ, sed insigni illa vitio laborans. Nam et ancillam, ut nuncii officio praeditam, non nisi trimetris iambicis uti decebat, et in Hecubae verbis satis ambiguum est vocabulum ἔκβλητον. Denique metrorum comparatio perturbatum esse versuum ordinem docet. Quare Hecubae tribuendus est v. 699 et collocandus ante v. 698. ut sic procedat oratio: ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ ἔκβλητον, ἢ πέσημα φοινίου δορός; Sequitur v. 700 — 702. antistropha έ, cuius in medio versu aut ἰώ μοι, aut ὤ μοί μοι scribendum. Vltimum versum recte sic emendavit Seidlerus: ἔμαθον ἐνύπνιον ὄψιν ὀμμάτων ἐμῶν. Idem recte in antistropha β΄, quae continetur v. 702 — 706. corrigit, οὐ παρέβα με φάσμα, et ἀμφὶ σὲ, τέκνον. Inde v. 707. est antistropha γ΄. V. 708 709. de quibus supra dixi, antistropha δ΄. V. 710. 711. antistropha ά. Denique v. 712 — 715. epodum constituunt. Ac versus 712. in quo etiam Guelf. et septem Florentini οὐχ ὅσι' οὐδ' habent, non potest dubitari, quin dochmiacus fuerit, scribendus, ut iam in praefatione ad meam Hecubae editionem p. XV. indicavi, οὐχ ὅσι', οὐδ' ἀνεκτά· τί δίκα ξένων. Stropharum hic ordo est: προῳδ. ά. β΄. γ΄. δ΄. έ. έ. β΄. γ΄. δ΄. ά. ἐπῳδ.

In eadem fabula duo alia ſunt ἀπὸ σκηνῆς antiſtrophica carmina, quorum primi reſponſiones Seidlerus recte ita conſtituit: v. 59 — 67. proodus ſunt: v. 68 — 72. ſtropha ά, in qua τί ποτ' ἆρ' αἴρομαι ſcribendum, ut etiam Erfurdtio placebat: tum v. 74. 75. (nullus enim verſus 73. in ed. Porſ. numeratur) ſtropha β': inde v. 76 — 81. antiſtropha ά, cuius primum verſum ita ſcribendum ſuſpicor, φοβερὰν ὄψιν ἴδον, ἔμαθον, ἐδάην; porro v. 82. — 89. ſtropha γ': v. 90. 91. antiſtropha β': denique v. 92 — 99. antiſtropha γ' cuius in primo verſu, qui monometer eſt, ſolus per ſe conſtans, οἰκτρῶς geminandum videtur. Ordo ſtropharum planus eſt: ά. β'. ά. γ'. β'. γ'.

Paullo poſt, a v. 156. aliud eſt in anapaeſtis antiſtrophicum ſyſtema, cuius facilis fuiſſet reſtitutio, niſi tamdiu inſigniora quaedam vitia delituiſſent. V. 156 — 170 ſunt ſtropha ά, cuius finis ita ſcribendus: Ἢ δαίμων ἔς' ἐπαρωγος; ἰὼ Τρῳάδες, ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι Πήματ' ἀπωλέσατ', ὠλέσατ'· οὐκ ἔτι μοι βίος Ἄγαςος ἐν φάει. Sequitur v. 171 — 176. ſtropha β', cuius primus verſus dimeter acatalectus, ſecundus catalecticus eſt, repoſito γηραιᾷ; ultimus, deleto altero ἔξελθε, dactylicus: οἴκων· ἄϊε ματέρος αὔδαν, ad quem verſum alludit Ariſtophanes Nub. 1166. Br. Reliqua, quae v. 176 — 178. leguntur, ut male hic poſita eſſe ſtatuamus, colloquii ratio ſuadet, metrum vero etiam evincit. Nam poſt illum, quem appoſui, verſum dactylicum ſtatim eſt ſtropha γ' v. 179 — 181. in qua niſi ἰὼ extra ſtropham eſt, alterum μᾶτερ delendum. Qui ſequitur Hecubae verſiculus, 182. reliquias continet ſtrophae δ', quae ex his, quae v. 176 — 178. delenda eſſe ſignificavi, ſic integranda eſt: Ἰὼ τέκνον, ὡς εἰδῇς, οἵαν Ἀΐω φάμαν περὶ σᾶς ψυχᾶς. Ἰώ μοι τέκνον. Finitur haec ſtropha verſu 184. in quo, niſi in antiſtrophico τί δὲ τόδ' ſcribendum eſt, αἶ αἶ in ἒ ἒ mutari debet. Sequitur ſtatim eius antiſtropha v. 185 — 189. in qua v. 188. ὦ delendum. Proximae ſunt ſtropha έ, v. 191 — 193. et eius antiſtropha v. 194 — 196 in quo dele poſterius μοι. Tum eſt antiſtropha γ' v. 197 — 199. in qua περὶ expungendum. Hanc excipit antiſtropha ά v. 200 — 214. in qua v. 203. 204. ita videntur corrigendi eſſe, Αἶ αἶ,

λώβαν

λώβαν ἐχθίςαν, Ἀῤῥήταν τ᾽ ὦρσεν δαίμων. V. 214. dele articulum. Poſtrema eſt antiſtropha β′ v. 215 — 219. Ordo ſtropharum ſatis ſimplex eſt: ά. β′. γ′. δ′. δ′. έ. έ. γ′. ά. β′. Perſonarum inverſa reſponſio eſt, ut quidquid in ſtrophis Hecuba dicat, id in antiſtrophis habeat Polyxena, et viciſſim.

Carminis non antiſtrophici memorabile exemplum exſtat in Oreſte a v. 971. Ibi quum Electra v. 949 — 970. legitima recitaſſet antiſtrophica, a v. 971. numeris utitur, qui vel eo, quod ſuperioribus numeris valde diſſimiles ſunt, mutari omnem carminis conformationem produnt. Ac poteſt hic locus exemplo eſſe, componi talia carmina potiſſimum e ſyſtematis, quae utut inter ſe ſimilia ſint, tamen aliquid habeant apertae diſſimilitudinis. Et hic quidem praecipua diſſimilitudo in terminationibus ſyſtematum eſt: alibi extrema congruunt, initia autem vel mediae partes diſcrepant. Initium carminis hic e diverſis eſt numeris compoſitum: Μόλοιμι τὰν Οὐρανȣ̃ μέσον χθονός τε τεταμέναν Αἰωρήμασι πέτραν Χρυσέοισι φερομέναν Δίναισι βῶλον ἐξ Ὀλύμπȣ. Omiſi multorum codd. auctoritate καί, quod alii poſt ȣ̓ρανȣ̃, alii poſt μέσον addiderunt, et repoſui τε quod ob ſequentem ſyllabam exciderat. Delevi etiam ineptum vocabulum ἁλύσεσι, quae interpretatio eſt, ad αἰωρήμασι adſcripta, et proinde χρυσέοισι ex cod. Aug. C. pro vulgato χρυσέαισι ſcripſi. Mox v. 976. Porſonus ſervare debebat librorum ſcripturam ἀναβοάσω, quod idem metri genus v. 981. redit: ſolent enim eosdem numeros in his carminibus iterare. V. 977. praetulerim πατρὶ γέροντι, ut duo codd. Moſq. duo Auguſtani, Guelferbytanus, ac ſex Florentini habent. V. 978. 979. in unum trimetrum coniungendi ſunt. V. 982 — 985. ſyſtema ſunt iambicum, in quo ὁπότε, quod multi libri habent, ſervandum erat. A v. 986. ſyſtema eſt ex tribus trochaicis monometris hypercatalectis et logaoedico: ſcribendum eſt enim λευκοκύμοσιν. V. 989. iterum iambicum ſyſtema incipit, in quo v. 989. ἐμοῖσιν ſcribendum, et verba λόχευμα ποιμνίοισι in eum locum, quo in libris omnibus leguntur, reponenda ſunt. In fine, ubi aliquid turbatum eſſe numeri arguunt, nullam puto leniorem inveniri medelam poſſe, quam ut ἐν poſt alterum ὀλοὸν addatur: quo facto

 etiam

etiam conſtructio loci facilior erit, quum ſic ἐν Ἀτρέος ποιμνίοισι iungenda eſſe appareat. Clauditur ſyſtema verſu dactylico. Inde trochaicum ſequitnr ſyſtema, verſu anapaeſtico terminatum: denique dactylicum ſubiecto dochmiaco hypercatalecto, ut in Helena v. 293. Sed in dactylico illo ſyſtemate v. 1003. poſt ἀμείβει inſerendum ἀεί.

Aliud exemplum carminis, in quo nulla plane ſint antiſtrophica, reperitur in Phoeniſſis a v. 101. Nam etſi me non fugit, aliquas hic partes haud magnis mutationibus in reſponſionem cogi poſſe, ut v. 107. ſſ. et 135. ſſ. alias autem in fine ſibi reſpondere, ut v. 120. ſeq. et 129. ſeq. v. 172. et 196. non ſpero tamen quemquam ita temerarium futurum eſſe, ut tam levi atque ambiguo argumento vim afferre numeris et lectioni tot codicum conſenſu ſtabilitae velit. Verum aliqua tamen eſt in hoc carmine, ſed illa trimetrorum, quibus ſtrophae ab ſe invicem dirimuntur, non ſtropharum, reſponſio. Nam poſt primam et item ante ultimam ſtropham trimetri ſunt tres: quos inter medii bis bini, bis quaterni, tum octo; deinde bis unus, tum duo, denique bis quini inveniuntur, ita ut et terni illi, qui extremi ſunt, ſibi repondeant, et qui utrimque ab his proximi ſunt, ab initio bis bini, a fine bis quini, ſtropharum atque antiſtropharum loco numerentur; idemque fiat in his, qui medii ſunt, ſed ſic, ut quaſi epodi ſequantur, duplicatum habentes verſuum numerum, prior octo, altera duos: hac lege: ά. β΄. β΄. γ΄. γ΄. Γ. δ΄. δ΄. Δ. έ. ί. ά. Quae inter hos trimetros diſperſa ſunt ἀνομοιόστροφα, dochmiacis illa et dactylicis maxime numeris ſcripta, non ſatis recte diſtinctos verſus habent. Ac peritiores quidem facile veram deſcriptionem invenient: verum tamen quaedam ex hoc genere attingam, maxime ubi lectio vitioſa eſt. Ac prima ſtropha poſt tres dochmios dochmium habet pyrrhichio ab initio auctum, quod genus haud rarum eſt. Verſum 113. facile dochmium feceris, ſi χαλκόδετ᾽ ἔμβολά τε ſcripſeris: nihil tamen mutandum puto, quum etiam iambici numeri ſaepe dochmiacis miſceantur. Illud dubium eſt, an comparari poſſit v. 189. κεραύνιόν τε πῦρ, qui verſus contractis in unam poſterioribus ſyllabis vocabuli κεραύνιον dochmiacus erit. Rariſſima quidem haec contractio eſt, et aliis firmanda exemplis, quam

quae

quae Brunckius ad Aesch. Perf. 35. huc traxit, fed non eft tamen inaudita. V. 114. fcribe λαϊνέοισιν. V. 126 ἓ ἓ ab fequentibus verbis disiungi poteft, ut diiambum fequatur dochmius. V. 146. dochmiacus numerus verbo ὄμμασι incipit: νεανίας trifyllabum eft V. 152. 153. in hexametrum heroicum coniungendos puto, quem fequuntur Creticus et dochmius. V. 157. alterum ποῦ cum plurimis codd. delendum et fcribendum ματρός. V. 166. dochmiacus numerus duabus poftremis fyllabis verbi ἐξανύσαιμι incipit, et continuatur usque ad finem ftrophae, quam claudit Creticus: fed fcribendum ὡς ὅπλοις χρυσέοισι, γέρον, ἐκπρεπής, ac deinde e plerisque codd. βολαῖς. Denique ἀλίου: quamquam enim Sophocles in Trach. 835. videri poteft primam in ἀέλιος corripuiffe, tamen ne plures quidem et certiores loci facile vincent, ut Euripidem praeter neceffitatem purae Cretici formae folutam ἀελίου praetuliffe credam. Idem error corrigendus v. 179. Stropha, quae aft a v. 178. tota e dochmiis conftans, non modo mirifice turbatur verbis καὶ σώφρονα, fed ne exitum quidem habet talem, qualis et in hoc carmine et alibi claudendo fyftemati adhibetur. Quare καὶ tollendum, et pro ἰθύνει, quae fatis vetufta corruptela eft, θύνει fcribendum puto. Vltima ftropha tria complectitur fyftemata, nifi horum duo pofteriora pro epodo haberi malis. Sed eorum prius infigni vitio laborat, quum verbum defit, quo infinitivus δώσειν regatur. Nam et ellipfis inaudita eft, ad quam Valckenarius confugit, qui fi habuiffet, quo eam defenderet, certo aliquid attuliffet; et δώσων unius codicis, Canterique δώσει emendationes funt tanto magis in dubium venientes, quod nec numeros fanant, et fcholiaftae quoque infinitivum agnofcunt. Quae quum ita fint, equidem fic olim hos dochmiacos, qui denique Cretico terminantur, decurriffe puto: ὃς δορὶ Θηβαίας Μυκήναισιν εὔχεται Λερναίᾳ τε δώσειν τριαίνᾳ Ποσιδωνίοις Ἀμυμωνείοις ὕδασι, δουλείαν περιβαλών. Forma Ποσιδώνιος reftituenda eft etiam Sophocli in Oed. Col. 1494. v. Eustath. in Schneideri analectis criticis p. 27.

Quod fupra dicebam, quaedam chori carmina, quae antiftrophis carent, pro epodo vel proodo vel mefodo effe, id etiam in hiftrionum de fcena canticis fieri folet. Sic in Orefte, quae

v. 1278 — 1303. leguntur, rectius epodum, quam carmen *ἀνομοιόστροφον* dixeris: cuius carminis propterea mentionem feci, ut indicarem vitia, quibus extrema pars a v. 1294. videtur af-fecta eſſe. Eum verſum quum ſcholiaſtes metricus dactylicum dicat tetrametrum eſſe, apertum eſt, non agnoſci ab eo verbum *φονεύετε*, quod proinde pro explicatione ſequentis *καίνετε* habendum. Mox recte aliqui codd. *λιποπάτορα* et *λιπόγαμον* habent: recte etiam ignorant *ἔπεσε*. Quare, niſi egregie fallor, hoc ſyſtema, quod e tribus verſibus dactylicis, et quinque dochmiacis conſtat, hoc modo corrigi debebit. *Καίνετε, θείνετε, ὄλλυτε, πέμπετε Δίπτυχα, δίστομα πέμπετε φάσγανα Ἐκ χερὸς ἱέμενοι, Τὰν λιποπάτορα λιπόγαμόν θ' ἃ πλείστους Ἔκτανεν Ἑλλάνων Δόρει παρὰ ποταμὸν ὀλομένους, ὁπόθι Δάκρυα δάκρυσι συνέπεσε σιδαρέοις Βέλεσιν ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου δίνας.* Revocavi ex codd. *θείνετε* et *πέμπετε*, quod quidem iterandum et aptioribus locis inſerendum putavi. Hiatum in caeſura dactylicorum aliquot exempla tuentur. Deinde *δορὶ* in *δόρει* mutavi, quam formam ſaepius apud tragicos oblitteratam eſſe alibi oſtendam, et *ὅθι* in *ὁπόθι*.

Venio nunc ad *ἀνομοιόστροφα* antiſtrophicis iuncta. Horum primum exemplum praebeant Troades a v. 241. ed. Musgr. in quo carmine niſi quis multa temere mutare, et, quum nulla reperiatur lacunae ſuſpicio, integram ſtropham, trimetrumque, qui eam ſequutus fuerit, amiſſum ſtatuere velit, neceſſario ad *ἀνομοιόστροφα* confugiendum eſt. Et prima quidem ſtropha e duobus dochmiis, praegreſſo pyrrhichio, conſtat. Scribendum eſt enim *ὁ φόβος ἦν πάλαι*, aut, ſi codicis Flor. apud Musgravium lectionem *γυναῖκες* pro *Τρῳάδες* praeferas, *ὁ φόβος πάλαι*. In ſecunda ſtropha, cui reſpondet ſexta, v. 244 ineptum *γ'* eiici debet. In tertia, quae e tribus dochmiis conſtat, ſcribe *ἔλαχε*. In quinta, quae ex dactylo cum anacruſi ad duos dochmios deflectit, *ὤ μοί μοι*. In ſexta facile reſtitui poſſet dochmius, ſi ſcriberetur *ἔδωκ'*: ſed vulgatum *δῶκεν* indicium videtur eſſe exquiſitioris lectionis *δῶκεν ἄλεκτρον ἔχειν ζοάν*. In ſeptima ſtropha, cui decima reſpondet, numeri ita integrandi videntur. *ἰώ, ῥῖπτε, τέκνον, ζαθέους τε κλῃῖδας καὶ ἀπὸ χροός*. Octava ſtropha ante duos dochmios tribrachum

habet,

habet, nona ſpondeum ante unum dochmium. In initio undecimae, quae videtur primae reſpondiſſe, excidiſſe puto ἒ ἔ, vel τί δέ. Denique in duodecima et tertia decima, quae ſibi reſpondent, v. 273. ſcribe τί δ᾽; ἡ δὲ τᾶ χαλκεομίτορος, et v. 277. ἁ τριβάμονος. Stropharum duo ſyſtemata ſunt, unum ex undecim ſtrophis, quarum tres, quae ſunt inter ſecundam et ſextam, et duae, quae ſunt inter ſeptimam et decimam, ἀνομοιόστροφοι ſunt; alterum ſyſtema ex ſtropha et antiſtropha: hoc modo: ά. β΄. A. A. A. β΄. γ΄. A. A. ά. δ΄. δ΄.

Alio modo ἀνομοιόστροφα antiſtrophicis mixta ſunt in Phoeniſſis a v. 298. Ibi proodi inſtar ſunt, quae chorus recitat v. 298 — 307. in quibus v. 302 — 304. duo dimetri ſunt dochmiaci, quorum primum praecedit iambus: ſcribendum autem videtur ἀμπέτασον. V. 305. ſcribe ἰώ. Verſus eſt trimeter iambicus catalecticus. Inde tres ſunt dochmii, quorum ultimus eſt hypercatalectus in iambum. A v. 308. ubi Iocaſta loqui incipit, primo alia proodus eſt usque ad v. 311. quem locum et lectionis mira varietas, et numerorum inſolentia valde corruptum eſſe arguit. Vtroque indicio equidem adducor, ut ſic ſcripſiſſe Euripidem credam, numero iambico in duos dochmios terminato: Φοίνισσαν, ὦ νεάνιδες, βοὰν ἔσω δόμων κλύουσα τῶνδε γήρα τρομεράν ἕλκω ποδὶ ποδὸς βάσιν. Inde ſatis aperte ſtropha et antiſtropha eſt, ex iambis in Creticos deſinens. Ac v. 312. ſcribe ἰὼ ἰὼ τέκνον, τέκνον. Finis ſtrophae leviter mutato verborum ordine et addito articulo ſic reſtituendus: βοστρύχων τε χαίτας κυανόχρωτα πλόκαμον, σκιάζων δέραν τὰν ἐμάν. In antiſtropha v. 322. dele καὶ ante χερσί. [A v. 327. aliud ſyſtema eſt ex epiphonemate ἰὼ et quinque dochmiis. Nam pro τέκος reponenda eſt e cod. Flor. XXXIII. praeſtantiſſima lectio, τέκος, ἐμὸν τέκος. Haec vero quaſi proodus eſt verſibus 330. et 331. qui inſtar ſtrophae atque antiſtrophae ſibi reſpondent. Hi dochmiaci ſunt, arſi ab initio aucti: Ἦ ποθεινὸς φίλοις, Ἦ ποθεινὸς Θήβαις. Nam neque ἦ utroque in verſu delere, neque ποθενὸς ſcribere, quo dochmiaci fiant, auſim, qua forma etſi Antipater Sidonius ep. CX. 5. ſecundum cod. Vat. et M. Argentarius ep. XXXII. 1. uſi ſunt, non videtur ea tamen tragicis obtrudenda

[V. 325. ante περιχορεύουσα una longa, vel duae breves syllabae exciderunt, f. πόδα

eſſe

esse. Epodi loco funguntur v. 332 — 334. de quorum emendatione aliter nunc sentio, quam in dissertatioue de ellipsi et pleonasmo p. 128. Nam quae in vulgata lectione est, nimis dura disiunctio nominis κόμαν ab suis epithetis, ea suadet, ut mutato verborum ordine dimetros dochmiacos in hunc modum restituamus: Ὅθεν ἐμάν τε λευκόχροα κείρομαι Κόμαν, ἄπεπλος φαρέων λευκῶν, τέκνον, Δακρυόεσσαν ἰεῖσ' ὄπα πένθήρη. Sequitur tertia stropha v. 335. 336. cui respondent v. 345. 346. in quibus αἰὲν ex aliquot codd. ante αἰαγμάτων collocandum, et σκότια, ut in eodem strophae loco, scribendum esse iam Seidlerus intellexit. V. 337 — 344. systema constituunt, cuius primus versus trimeter iambicus est, nisi quis δόμοις e cod Aug. B. scribi malit, quo versus idem habeat metrum, quod v. 347. Inde quinque sequuntur dochmii: nam v. 340. scribendum videtur, ἀμφιδάκρυτον αἰεὶ κατέχων πόθον. Reliqua iambica sunt cum catalexi in trochaicum monometrum hypercatalectum, quod genus satis frequens est. V. 347 — 353. systema sunt trochaicum, a diiambo incipiens et terminatum dochmio. Neque enim ἐπακτὰν vitiosum credi debebat. Sequuntur dochmiaci numeri, quorum v. 354 — 356. proodum, v. 357. 358. stropham, v. 359. 360. in quo ἔσοδος scribendum, antistropham constituunt. Totius denique carminis epodus dactylica est cum iambica anacrusi, et in dochmiacum dimetrum desinens. Ita praeter primam proodum et extremam epodum, quatuor partes hoc carmen habet, quarum prima et quarta e proodo et stropha atque antistropha constant; secunda periodica est, ex iisdem partibus, adiecta epodo; tertia pariter e quatuor strophis, sed quarum prima et tertia sibi respondent, reliquae duae ἑτερόστροφοι sunt. Quo facilius haec ratio comprehendi possit, ea, quae sibi metris non respondent, litteris initialibus. respondentia autem minusculis indicabo: προῳδ. A. α'. α'. B. β'. β'. B. γ'. Γ. γ'. Γ. Δ. δ'. δ'. ἐπῳδ.

Succedat huic carmini aliud ex eadem fabula v. 1499 — 1597. Huius quae quasi proodus est, dactylico numero decurrit, qui bis interpellatur versibus sibi antistrophicorum more respondentibus, primo dochmiis v. 1507. ubi ex Ald. et quibusdam MSS. μοι geminandum, et 1509. deinde v. 1513. et 1516. qui videutur Adonii,

Adonii esse, primam arsin solutam habentes: ac v. 1516. lege ἀνακαλέσωμαι. Caeterum v. 1500. scribe βοτρυώδεος, et v. 1504. 1505. κόμας ἀπ' ἐμᾶς κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς στολίδ'. Sequitur v. 1523 — 1528. stropha α', post unum dochmium maximam partem choriambica, in qua v. 1524. τίς ante βάρβαρος cum plerisque codd. omittendum. V. 1525. scribe προπάροιθ'. V. 1528. post φανερὰ excidit pes Bacchius vel amphibrachys, fortasse τάλαινα. Inde statim antistropha est v. 1529 — 1534. in cuius initio scribendum puto ἰώ μοι τάλαιν'. Mox ἢ ante δρυὸς male addidit Grotius. Sed ante ἐλάτας addendum videtur τίς ἄρ'. V. 1533. dele ὀδυρμοῖς, quae interpretatio est optimae lectionis ἄχεσι, quam quo iure Porsonus cum certa scilicet Musgravii emendatione ἀχήσει commutarit, Atticamque formam ξυνῳδὸς pro librorum scriptura συνῳδὸς intulerit, nunc aestimari potest. V. 1535 — 1538. stropham β' constituunt, in cuius initio ἰὼ videtur excidisse. In fine e codd. repone λειβομένοισιν δακρύοισιν. V. 1539 — 1541. proodus est tertiae strophae atque antistrophae. Ac v. 1539. 1540. paeonicos numeros habent: v. 1541. e plurimis libris, in quibus Guelf. et omnes Florentini sunt, σπαραγμοῖσιν scribendum. Praetulerim etiam βάλω. Sequuntur stropha γ' v. 1542. 1543. et eius antistropha v. 1544. 1545. Ac v. 1542. quum aliqui libri ματέρος, septem Florentini διδύμοισι habeant, non nisi unus codex autem ἐν omittat, scribendum videtur ματέρος ἐν διδύμοισι γάλακτος παρὰ μαστοῖς. Exempla duarum praepositionum eidem nomini iunctarum attuli in diss. de ellipsi et pleonasmo p. 202. V. 1546. epiphonema ὀτοτοί, ὀτοτοί, instar proodi est sequenti systemati dochmiaco, quod quartae strophae loco numeramus. In eo v. 1546. dele σὰς, et mox verba sic colloca, γεραιὲ δεῖξον πάτερ, Οἰδιπόδα. Verbo δώμασιν transitur in epodum dactylicam, quae dochmio terminatur v. 1551. Neque vero mirum videri debet, si in huiusmodi carminibus strophae etiam in media oratione finiuntur atque incipiunt. Non est enim obscurum, in cantu, modorum mutatione facta, minime ambigua ratione fines stropharum discerni debuisse: quae modorum in media oratione mutatio eximiam quamdam et praeclaram vim habuerit necesse

 est.

eſt. V. 1552 — 1554. ſunt ſtropha έ, quae e dochmio, duobus Creticis, dochmio, et ithyphallico conſtat. Legendum eſt enim, ut vulgo, γεραιόν, et, ut multi codd. in iisque Guelf. et ſex Florentini habent, πόδα δύστανον δεμνίοις ἰαύων. Qui ordo verborum docet, δύστανον iniuria a Porſono mendum vocari. Sequitur v. 1555 — 1558. antiſtropha β′, in cuius initio recte quidam codd. τί δ'. Nam με poſt φῶς inſerendum. In fine recte ſex Flor. et Guelf. cum aliis libris οἰκτροτάτοισιν δακρύοισιν. V. 1559 — 1561. ſunt antiſtropha έ, in qua τ' poſt αἰθέρος, et ὄντ' poſt πτανὸν inſerendum videtur. V. 1562 — 1566. conſtituunt ſtropham ϛ′, in qua recte Kingius ὦ πάτερ dedit v. 1563. V. 1565. cum parte ſequentis in heroicum verſum coniungendus eſt, eique ſubiiciendus hic verſiculus, ὦ πάτερ, ὤ μοι. Excipit hanc ſtropha ζ′ v. 1567 — 1570. quorum priores duo, quos nunc vitioſos habemus, tetrametri eſſe dactylici debent. Quod ſi καὶ, quod a plerisque libris abeſt, repudietur, τὰ δ' ἀΰτεῖν ſcribendum erit, ἰὼ ἰὼ ante ὤ μοι poſito; ſin probetur καί, ſemel poſito iſto ἰώ, deinde legendum erit πάρα καὶ τάδ' ἀΰτεῖν. Tertius verſus anapaeſticus eſt, quartus rurſum dactylicus, in quo Porſonus temere mutavit librorum lectionem φάος, ὦ τέκνον. Inde Antigona habet antiſtropham ϛ′, terminatam v. 1575. in qua non videtur dubitari poſſe quin ante πυρὶ delendum ſit καί, poſt πυρὶ autem diſyllaba vox exciderit. Reliqua quorumdam codd. auctoritate ſic corrigenda ſunt: Καὶ φονίαις σχετλίαισι μάχαις ἐπὶ παῖδας ἔβα σὸς, Ὦ πάτερ, ὤ μοι. Sequuntur ſtropha et antiſtropha ή, utraque ex duobus verſiculis conſtans, quorum prior monometer iambicus, alter dochmiacus eſt. Nam v. 1576. τί δὲ κατεστένεις, aliquot codd. viam monſtrantibus, ſcribendum, et v. 1577. librorum auctoritate ἂν delendum. Harum ſtropharum dactylica epodus eſt v. 1578 — 1580. in quo verſu σαῖς in textum revocari debet. V. 1581. 1582. dactylica proodus eſt, pertinens ad antiſtropham δ′, quae dochmiaca eſt. Scribendum autem videtur, δάκρυα γοερά, γοερὰ πᾶσιν φανερὰ τιθεμένα, et mox ἱκέτις ἀρομένα. Nam ἱκέταν vel ἱκέτην vel ἱκέτιν, quod libri metro adverſante addunt, nihil eſſe puto, quam adnotationem alius lectionis.

Eius-

Eiusdem ſtrophae epodus eſt v. 1586 — 1588. Hinc ſequitur antiſtropha ζ', et inde ſtropha et antiſtropha ϑ', utraque e duobus hexametris dactylicis. Nam in fine Porſonus temere τάδε in ταῦτα mutavit, quum τάδε τᾷδε ſcribere deberet. Iam paucis de ordine ſtropharum in hoc carmine dicatur. Syſtemata ſunt duo, unum ex ſtrophis β', έ, β', έ, alterum inverſo ordine ex ſtrophis ς', ζ', ς', ζ' conſtans. Eadem inverſio in perſonarum vicibus eſt: nam ut antiſtropha β' Oedipi eſt, ſic eiusdem eſt ſtropha ζ'; reliqua omnia Antigonae. Eadem ratione ante prius ſyſtema ſunt ſtrophae ά, ά; poſt alterum autem ſtrophae ϑ', ϑ'. His ſyſtematis aliud iunctum eſt ſyſtema, ita ut inter ſtrophas β' et έ ſint ſtrophae γ', γ', cum proodo, quibus oppoſitae ſunt inter antiſtrophas ς' et ζ' ſtrophae ή, ή, cum epodo, quoniam harum quoque inverſa comparatio eſt. Deinde ut ſtatim poſt ſtrophas γ', γ' dochmiaci cum proodo et epodo ſunt, ita ſtatim poſt epodum ſtropharum ή, ή totidem dochmiaci pariter cum proodo et epodo inveniuntur. In hoc vero tertio ſtropharum ſyſtemate perſonarum vices non reſpondent ſibi, niſi in ſtrophis ή, ή. Nam proodus ante dochmiacorum antiſtropham Oedipi eſt. Totius carminis conformationem hi numeri oculis ſubiicient. ά. ά. β'. Γ. γ'. γ'. Δ. δ'. Δ. έ. β'. έ. ς'. ζ'. ς'. ή. ή. H. Δ. δ'. Δ. ζ'. ϑ'. ϑ'.

Alia conformatio eſt carminis, quod in eadem fabula a v. 1724. legitur. Eius prima ſtropha, quae a trimetro incipit, χέρα repoſito, continet verſus 1724 — 1727. In ſtropha β', v. 1728. ἰδὲ geminandum videtur, ut haec ſtropha e trochaico dimetro catalectico et iambico trimetro conſtet: τέκνον enim etiam ſenſu poſtulante ſequentibus verbis iungendum eſt. Sequitur v. 1730. 1731. meſodus iambica, ex qua temere expulſae ſunt particulae γε et δή. V. 1732. 1733. antiſtropha ſunt β', cuius initium corruptum videtur, ipſis numeris arguentibus. Fortaſſe poeta ſcripſit, πόθι δὲ γηραιὸν ποδὸς ἴχνος τίθημι; Certe γηραιὸν unus Florentinorum praebet. Hinc eſt v. 1734 — 1736. ſtropha γ', in cuius medio verſu, altero τᾷδε deleto, adſciſcendum videtur, quod plerique codd. habent, ὦ πάτερ. In ultimo manifeſtam interpretationem ἔχων eiice. Stropha δ',

 v. 1737.

v. 1737. 1738. quo ne perſonarum vices turbentur, tribuenda videtur Antigonae, cui coniecturae aliquid probabilitatis conciliat metaphraſtes, qui quum τὸν γέροντα, ἐμὲ δηλονότι ſcribat, non videtur με habuiſſe. Praeterea ἐλαύνων, quod et codd. et ſcholiaſtae tuentur, nolim in ἐλαύνειν mutari, ſi qua ratione defendi poſſit. Atqui poterit: nam ſi metrum antiſtrophicum v. 1741. conſideres, excidiſſe initium verſus intelliges. Quare non inepte, opinor, coniicias, ſic poetam ſcripſiſſe, νέκυς ἐλαύνων τὸν γέροντά σ' ἐκ πάτρας. Quid innuat tam acerbo dicto Antigona, clare aperiet verſus 1660. Sequitur meſodus, quae Oedipi eſt, v. 1739. Inde v. 1740. 1741. antiſtropha δ'. Hanc excipit ſtropha έ, v. 1742. 1743. cui adnexa eſt epodus v. 1744. 1745. Strophae ς', quae eſt v. 1746. 1747. ſubiecta eſt totius carminis meſodus v. 1748 — 1750. Hanc ſequitur v. 1751. antiſtropha ά, cuius ultimus verſus, 1753. ante v. 1752. collocari debet. Quae hinc proxima eſt antiſtropha γ', v. 1754 — 1756. pridem tota tribui Antigonae debebat. Deinde ſunt verſus 1757. 1758. quos importuna criticorum curioſitas contra plerorumque codd. fidem in trimetros iambicos mutavit, quum recte legeretur, Τάλαιν' ἐγώ, συγγόνȣ θ' ὑβρισμάτων, Ὅς ἐκ δόμων νέκυς ἄθαπτος οἴχεται: qui verſus ſtropham ζ', eiusque antiſtropham conſtituunt. Eſt autem minor interpunctio poſt θήσει ponenda: nam εὐκλεᾶ etiam ad ſequentia pertinet, et quidem non tam ad συγγόνȣ θ' ὑβρισμάτων, quam ad ea, quae his adhaerent, ὃν γᾶ καλύψω. Meſodus ſunt v. 1759. 1760. in quo σκότια ſcribendum. Sequuntur ſtropha ή, v. 1761. 1762. ſtatimque eius antiſtropha: tum antiſtropha έ, v. 1765. 1766. in qua non debebat ἵνα τε mutari; et denique e proodo v. 1767 — 1769. transitur in antiſtropham ς' v. 1770. 1771. Hoc quoque carmen e duobus ſtropharum ſyſtematis compoſitum eſt, quorum primum e ſtrophis ά, γ', ά, γ', perſonis accurate ſibi reſpondentibus, conſtat, ita ut poſt ſtropham ά ſint ſtrophae β', β', cum ſua meſodo, poſt ſtropham γ' autem ſtrophae δ', δ', pariter cum meſodo. Et ut ſtrophae β', β' Oedipi, meſodus autem Antigonae eſt, ita altera meſodus eſt Oedipi, Antigonae autem ſtrophae δ', δ', quarum illa in medio

dio eſt. Alterum ſyſtema, ſtrophas έ, ϛ', έ, ϛ' complectens, ita nexum eſt priori, ut ſtrophae έ, ϛ' praecedant antiſtrophas ά, γ', in medio autem harum utriusque ſyſtematis ſtropharum meſodus ſit univerſi carminis. Sicut autem primam ſecundi ſyſtematis ſtropham ſequitur arctiſſime cohaerens epodus, ita ultimam antiſtropham eodem modo nexa praegreditur proodus. In medio huius ſyſtematis inter duo ſtropharum paria ζ', ζ', et ή, ή meſodus eſt. Totum ergo carmen hanc formam habet: ά. β'. B. β'. γ'. δ'. Δ. δ'. έE. ϛ'. M. ά. γ'. ζ'. ζ'. μ. ή. ή. έ. Στϛ'.

Vnum his addam, idque neſcio an omnium, quae in Graecis tragoediis exſtant, maxime impeditum carmen, in quo enodando dici vix poteſt quantum difficultatis multitudo partium, ſimilitudo numerorum, implicitus ordo ſtropharum, copia denique vitiorum, etiam de ſinceris ſuſpicionem excitans, obiecerit. Id carmen in Oreſte eſt v. 1363 — 1519. In eo quoniam duo ſunt ſtropharum ſyſtemata, duae quoque praemittuntur proodi, prior v. 1363. — 1368. in qua e codd. repone Φρῦδα, Φρῦδα, γᾶ, γᾶ; altera v. 1369 — 1373. e dochmiacis in iambicos cum trochaica catalexi, quae ſaepius in hoc carmine invenitur, deflectens. Scribendum autem videtur, ἢ πόντον, ὃν Ὠκεανὸς ὁ ταυρόκρανος. Ὁ, a qua vocula iambicus numerus incipit, addit cod. Aug. D. Qui deinde primam ſtropham praecedit trimeter iambicus, quem ipſi ſtrophae adnumerabo, poſt eum vereor magnopere ne alius trimeter exciderit, quum antiſtrophae duo praegrediantur. In ſtropha ά v. 1375. qui verbo Φρύγιον terminandus eſt, dele μοι. Ab ſecunda ſyllaba nominis Ἴδας duo ſunt dochmii. V. 1379. ſcribe ἁρμάτιον μέλος, ἁρμάτιον, quae forma alibi, ut apud Plutarchum, invenitur. In initio verſus 1380. amphibrachys excidit. Sequitur v. 1381. ſtropha β', quae dochmiaca eſt in Bacchium deſinens. In ea dele cum Porſono articulos τὸ τᾶς, et cum Aldina aliisque libris alterum δυςελένας. V. 1386. ubi ὀτοτοῖ cum uno Florentinorum geminandum eſt, libera ſtropha eſt usque ad v. 1389. in quo ἱπποσύνας ſcribendum videtur. Inde eſt antiſtropha ά, in qua Ἀσιάδι prima longa, βασιλέων autem triſyllabum eſt. Sequitur v. 1397 — 1399. ſyſtema trochaicum.

chaicum. Tum v. 1400 — 1405. ſtropha γ′, anapaeſtica, adnexa epodo v. 1404. 1405. Inde rurſum ſyſtema e trochaeis atque iambis v. 1406 — 1411. Tum ſtropha δ′, dochmiaca, praegreſſo proceleuſmatico v. 1412. quae finitur vocabulo Φρύγες v. 1415. Inde ſtropha ε′, ex amphibracho Cretica, v. 1415 — 1422. Tum ſtropha ϛ′ e trimetro chori et anapaeſtis atque ithyphallico v. 1423 — 1428. in qua v. 1426. ſcribe εὐπᾶγι κύκλῳ. Hanc excipit liberioribus numeris ſtropha 1429 — 1435. cuius ultimi duo verſus in unum dochmiacum coniungendi. Proxima huic eſt antiſtropha ε′, in qua inſere ὧδ᾽ ante Ὀρέϛας, et paullo poſt ſcribe παλαιᾶς ἕδραν ἑϛίας, λόγον ἵν᾽ εἰδῇς ἐμόν. V. 1443 — 1446. ſyſtema ſunt iambicum, in quo revocanda codd. lectio ἔμελλεν, ὁ δὲ σύνεργος. Qui ſequitur trimeter v. 1447. inſtar eſt ſtrophae ζ′. Eum excipit ſyſtema iambicum v. 1448. 1449. in quo ex quibusdam codd. ἄλλοσ᾽ ἐν ϛέγαισι ſcribendum videtur. Succedit ſtropha η′, dochmiaca, v. 1450 — 1452. in qua repone aliorum librorum lectionem τοὺς δ᾽ ἐν ἕδραισι. Sequentia valde turbata ſunt: fortaſſe ſic ſcripſit: τοὺς δ᾽ ἐκεῖθεν δόμων ἐκεῖσ᾽, ἄλλον ἄλλοσε. V. 1453 — 1458. ſunt antiſtropha ϛ′, ſed parum emendate ſcripta. Opportune unus Florentinorum Ἰδαία μᾶτερ, Ἰδαῖα ὀβρίμα. Hinc ſcribe: Ἰδαία μάτηρ, Ἰδαία, ὦ ὄβριμα, ὄβριμα. Poſt alterum ἔδρακον videtur ὤ μοι vel αἶ αἶ excidiſſe. Sequitur v. 1459 — 1462. ſyſtema e trochaeis et iambis, in quo ἀμφιπορφύρων legendum puto, cuius ſcripturae mentionem facit ſcholiaſtes. Aliud trochaicum ſyſtema ſubiicitur v. 1463 — 1468. in quo dele τοῦ codicum auctoritate. Qui ſequitur verſus, pro ſtropha θ′ eſt. In eo recte Ald. et alii libri ἁ δ᾽ ἴαχεν, ἴαχεν. Ei proxima eſt antiſtropha β′ v. 1470. in qua etſi video tertium dochmium corrigi poſſe ſcribendo ϛέρνοισι κρᾶτα κτύπησε, malo tamen, ϛέρνοις et ordine verborum, qui in libris eſt, ſervato, κτυπήσασα ſcribi: mox enim vera lectio videtur, φυγάδι, φυγάδι ποδί. Poſt alterum ἔφερεν excidiſſe puto ἰώ μοι. Verbis ἐς κόμας δὲ v. 1473. aliud trochaicum ſyſtema incipit, in quo v. 1477. reſtitue λαιμῶν. Idem metrum ſupra eſt, v. 1404. Tum trimeter eſt, quem antiſtropham ζ′ numeramus. Sequitur v. 1480 — 1489. pars, quae, ſi recte ſentio partim

ἑτερό-

ἑτερόστροφος, partim antistrophica est. Ἑτερόστροφα sunt, quae v. 1480. qui reposito ἰακχᾷ dochmiacus est, et duobus sequentibus trimetris, tum quae v. 1485 — 1487. continentur, quorum primus hic debet constitui, ἔναντα δ' ἦλθεν; antistrophica autem v. 1483. 1484. et 1488. (ubi πύλαις scribendum) cum sequente. Inde est antistropha γ', ex quatuor dimetris anapaesticis, quam praecedit dimeter dochmiacus proodi loco, in quo δὴ in δέ, mutandum. In anapaestorum initio pro ὅσον scribe ὅσ'. Hanc stropham excipit systema iambicum v. 1496. 1497. quod, si hic ἔκειντ' legitur plane respondet illi, quod est ante stropham ή, v. 1448. Sed quum ista systemata in hoc carmine nullas habeant responsiones, cum plerisque libris ἔκειντο plene scribendum, neque v. 1449. ἱππικοῖσι, quod est in duobus codd. Flor. adsciscendum puto. Sequitur antistropha ή v. 1498 — 1500. in qua ἔτεκεν scribendum. Duo dehinc sunt systemata, prius trochaicum e Bacchio, v. 1501. usque ad ξυνήρπασαν v. 1503. alterum iambicum, quod finitur v. 1506. In eo pro θαλάμων, quod interpretamentum videtur, scribendum puto παστάδων. Sequitur v. 1506. qui est pro antistropha θ': tum systema trochaicum a spondeo v. 1507 — 1512. Denique antistropha δ', in qua disyllaba dochmii anacrusis a nomine proprio excusationem habet. In ultimo versu ἔλαβ', ἔλαβε scribendum. Sed dicendum est nunc de lege, qua ordo stropharum continetur. Compositum est carmen e duobus stropharum systematis, quorum utrumque e duabus partibus constat. Ac prioris systematis una pars complectitur strophas ά, β', Γ, ά, β'; altera, quae in medio huius est, prorsus similis illi, strophas έ, ς', Γ, έ, ς'. Alterius systematis una pars habet strophas γ', δ', γ', δ', altera strophas ή, θ', ή, θ': quae partes hoc modo copulatae sunt, ut inter antistrophas γ' et δ' mediae sint antistrophae ή, θ', hoc modo: γ', δ', ή, θ', γ', ή, θ', δ'. Est autem memorabilis quaedam harum partium similitudo, quod prioris partis prior stropha et antistropha anapaestica, posterior dochmiaca est; alterius partis prior dochmiaca, posterior anapaestica, ita ut anapaesticae sint γ', γ', θ', θ', dochmiaca autem δ', δ', ή, ή. Praeterea stropha γ' habet epodum adiunctam,

iunctam, antiſtropha eius prooedum. Syſtemata vero illa ita inter ſe nexa ſunt, ut ſtrophae γ′, δ′ mediae ſint inter antiſtropham α′ et ſtropham ε′, ſtropharum η′ et θ′ autem prior ante ultimam ſtropham ſecundae partis prioris ſyſtematis, poſterior ante ultimam primae partis poſita ſit. His omnibus ſtrophis mixta ſunt ἀνομοιόστροφα e trochaicis et iambicis facta numeris, praeter ſtrophas Γ, Γ, quae liberiores numeros habent. Ac primo eiusmodi ſyſtema trochaicum ſtropham γ′ et aliud ſtropham δ′ praecedit: deinde ut unum eſt ſyſtema inter antiſtrophas γ′, η′, ita unum etiam inter antiſtrophas θ′, δ′; porro uti duo inter ſtrophas η′, θ′, ita duo etiam inter earumdem antiſtrophas; denique ut in prioris ſtropharum ſyſtematis medio duo ſunt, inter quos medius eſt trimeter, quem ſtrophae ζ′ nota indicavimus, ſic itidem duo in alterius ſyſtematis medio ſunt, mediam inter ſe habentes antiſtropham ζ′. Neque enim dubitari videtur poſſe, quin iſti duo trimetri ſibi reſpondeant, quum etiam nomen Φρύγες in eadem utriusque ſede ſit. Etenim quod poſterior chori, alter Phrygis eſt, id idoneam inde defenſionem habet, quod Phryx eum trimetrum non ut a ſe ipſo, ſed ut a Pylade dictum recitat. Ex duobus autem illis ſyſtematis, quae poſteriorem trimetrum medium habent, alterum ἑτερόστροφα et antiſtrophica continet: quare in deſcriptione totius conformationis, quam ſubieci, hoc ſyſtema non ſola littera Δ, ut caetera ſyſtemata, ſed litteris ΖΔΖΔ indicatum eſt: Α. Β. α′. β′. Γ. α′. Δ. γ′Ε. Δ δ′. ε′. ς′. Γ. ε′. Δ. ζ′. Δ. η′. ς′. Δ. Δ. θ′. β′. Δ. ζ′. ΖΔΖΔ. Εγ′. Δ. η′. Δ. Δ. θ′. Δ. δ′.

Sed haec hactenus. Eſt enim hic libellus eo fine editus, ut Vobis, Viri iuvenes, qui idonea artium philoſophicarum ſcientia imbuti, magiſterii honores ambitis, colloquia, quibus Ordo noſter Veſtros in his artibus profectus exploraturus eſt, indicerem. Quamobrem rogo Vos, ut ante menſis Ianuarii diem XIX. qui ſolemni petitioni conſtitutus eſt, nomina Veſtra apud me profiteamini. Me quidem et hac in cauſſa, et quaecumque forte alia oblata fuerit demonſtrandae meae erga Vos voluntatis opportunitas, Veſtri reperietis ſtudioſiſſimum.

P. P. Dom. I. Adv. Chr. a. cIↄIↄcccx.